

“Sonuçta bir kez ölüyor. Bu politikanın riski, elbette rekabet gücümüzün bir süreliğine aşınmasına yol açması.”

Fatih Özatay

Ölüm bir kez, oysa...

Gelişmiş ülkelerin çok düşük faiz politikası ve bol kepçe etrafa saçtıkları para bizim gibi ülkelerin başına önemli sorunlar açıyor. Türkiye'nin bir de özel durumu var. Kredi notu iki kurum tarafından yatırım yapılabilir düzeye çıkarıldı. Böylelikle bol miktarda fon (dış kaynak-sermaye) girişi oluyor. Bu akımı iki gelişme durdurabilir: **Birincisi, geçenlerde Güney Kıbrıs'ta yaşananlara benzer bir sorun Avrupa'da tekrar yaşanır mı o sorunun yaşandığı dönem boyunca sermaye girişi olmaz.** Hatta sorunun şiddetine bağlı olarak net sermaye çıkışı da olabilir. **İkincisi, Suriye'deki olan bitenin Türkiye topraklarına giderek artan ölçüde taşınması halinde, yine fon akımı olumsuz etkilenir.**

Bu sorunların yokluğunda, yoğun fon girişleri oluyor. Bu fon girişleri liraya değerlenme baskısı yapıyor. Ek olarak yurtiçinde kredi artış oranının yükselmesine yol açıyor. Bu ikinciyi bir tarafa bırakalım. **Merkez Bankası liranın reel olarak değerlenmesini istemiyor. Ayrıca fon girişleri zamana zaman oynaklaştığı için kurda da paralel oynaklık oluşabiliyor. Merkez Bankası bunu da istemiyor. Bu nedenle, bir süredir politika faizini düşürüyor.** Son zamanlarda, ek olarak, bankaların kendi aralarında yaptıkları işlemlerde ortaya çıkan kısa vadeli faizin (piyasa faizinin) politika faizinin de altında kalmasına izin veren bir likidite politikası izliyor. Sonuçta şu anda mevduat faizleri enflasyonun altında. Keza Hazine tahvillerinin faizleri de.

Getiri neredeyse kesine yakın hesaplanabiliyor

Bu politikayı riskli bulduğumu belirttim son yazımda. Nedeni şu: Birincisi, bu politika döviz kurunun alacağı değer hakkındaki belirsizliği son derece azaltıyor ve yabancı fonların elde edecekleri getiriye neredeyse kesine yakın biçimde hesaplanabilir kılıyor.

Böylelikle, bol fon girişinin doğurduğu olumsuz sonucu önlemek için daha fazla fon girişine yol açan bir politika uygulanmış olunuyor. İkincisi, bu politika, yurtiçi faizi enflasyonun altına düşürdüğü ölçüde, yurtiçi tasarrufları azaltıyor. **Kalan tasarrufları da altın gibi ekonomik açıdan istenilmez olmayan alanlara kaydırma potansiyeli taşıyor. Tasarruf oranımız ise zaten oldukça düşük bir düzeyde; arttırmamız gerekiyor.**

Ne gibi alternatif politika uygulanabilir

Alternatif politikalar neler olabilir? Elbette ilk akla geleni bu tür kısa vadeli fon girişlerini caydırmayı amaçlayan sermaye kontrollerine gitmek. Bunun uygulanmayacağı defalarca hükümet yetkilileri tarafından ilan edildiği için geçiyoruz. Merkez Bankası'nın uygulayabileceği alternatif ne olabilir?

Temel enflasyona odaklanmak. Temel enflasyon düşmeden politika faizini indirmemek. Yerli paranın değerlenmesine izin vermek. Yerli para değerlendikçe temel enflasyon düşeceğine göre bu düşüşten sonra politika faizini indirmek. Ancak bu indirimi yaparken de mevduat faizinin enflasyonun altında kalmayaacağı bir düzeyi gözetmek. Bu arada enflasyonu sıcratan bir kerelik vergi artışları da hükümetçe yapılmayacak elbette.

Sonuçta bir kez ölüyor. Bu politikanın riski elbette rekabet gücümüzün bir süreliğine aşınmasına yol açması. Ama dikkat: Bir süreliğine. Üstelik şu anda olduğu gibi enerji fiyatları da enflasyonun düşmesine yardımcı ise bu tür bir politikanın maliyeti fazla olmayacaktır. Oysa uygulanan politika nedeniyle 'hasta' sürekli yoğun bakımda kalıyor. Bir türlü ayağa kalkamıyor. Ayrıca enflasyonu düşürücü bir politika gözetmediğimizden, üretim maliyetlerimiz rakiplerimize kıyasla yüksek kalmaya devam ediyor.

fatih.ozatay@radikal.com.tr

Çukur verdik 90 milyar aldık

Türkiye'nin dev projeleri hayata geçiyor. En büyük ihale 3. havalimanı için imzalar dün atıldı. Bakan Yıldırım "Bu, bir milat olmuştur" dedi.

ANKARA / RADİKAL

İstanbul'a yapılacak 3. havalimanı için sözleşme imzalandı. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, 3. havalimanı projesiyle ilgili, "Bu havalimanı projesi Türkiye'nin bütün göstergelerini değiştiren de bir milat olmuştur" dedi. İhalede sonra Türkiye'nin notunun artacağı tahmininde bulunduğu belirten Yıldırım, "Bu ihale Türkiye'ye not artışı olarak dönecektir" demiştim, 10 gün sonra gerçekleşti" dedi. Bakan Yıldırım, havalimanı ihalesine hakışını da "Karşılığında bir çukur verdik, 90 milyar lira para alıyoruz. Bunun üstüne de muazzam bir havalimanını 25 sene sonra geri alıyoruz, o da bonus" diyerek anlattı. Çok önemli bir anlaşmayı paraf-

yacaklarını belirten Yıldırım havalimanının yapımına ilişkin 2. adımı da bugün attıklarını belirterek, "Bu havalimanı projesi Türkiye'nin bütün göstergelerini değiştiren de bir milat olmuştur" dedi. İhale sonrası "Bu ihale Türkiye'ye not artışı olarak dönecektir" dediğini hatırlatan Yıldırım, bunun 10 gün sonra gerçekleştiğini, Türkiye'nin yatırım yapılabilir ülkeler arasında yerini aldığını söyledi. Yıldırım Atatürk Havalimanı'nın görevini yaptığını da dile getirdi.

34 ülkenin milli gelirini aştı

Projenin, BM'ye üye 193 ülkenin 103'ünün milli gelirinden, 34'ünün de milli gelirlerinin toplamından büyük olduğunu kaydeden Yıldırım, Türkiye'nin 1 yıllık cari açığı ve IMF'den alınan borçlar kadar büyük bir proje olduğunu vurguladı.

Elmacık Su üretimi halka açtı

Elmacık Su "Suyumuza güveniyoruz" diyerek tesisini 24 saat internetten tüketicisinin izlemesi için açtı. Elmacık Su, su sektöründe skandallar yaşandığı bir dönemde ozonsuz su ve BPA'sız damacana ile sektöründe ezberleri bozan yenilikçi bir marka olarak ortaya çıktı. Hijyen koşullarına azami özen gösterilen 35 milyon TL yatırım- la gerçekleştirilen tesisi sektöre yatırım yapacak yeni oyuncular da ziyaret ediyor. (EKONOMİ SERVİSİ)

TÜRKİYE GENELİNDE BAYİLİKLER VERİLECEKTİR.

ÇİĞKÖFTE

battalbey.com

Merkez Tel: 0555 324 84 23

TÜRKİYE GENELİNDE BAYİLİKLER VERİLECEKTİR.